

Факультет германської філології
Кафедра англійської філології, перекладу і філософії мови
імені професора О.М. Мороховського

Програма проведення перекладацької практики з іноземної мови
у дистанційному режимі для студентів IV курсу заочної форми здобуття
освіти спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.04 Германські мови та
літератури (переклад включно) освітньо-професійної програми
Мова і література (англійська)

Програма проведення перекладацької практики з іноземної мови
у дистанційному режимі

Термін перекладацької практики з іноземної мови – 4 тижні:
з 13.04.2020 р. по 04.05.2020 р.

В умовах дистанційного режиму проведення перекладацької практики з іноземної мови студентами виконуються і підлягають оцінюванню такі види роботи:

1) *письмовий переклад спеціальних текстів* (науково-технічних, комерційних, юридичних, економічних, суспільно-політичних, медійних, медичних, бізнес-документації тощо) з основної іноземної (англійської) на українську мову, із використанням різноманітних Інтернет-джерел (електронних словників, енциклопедій та інших ресурсів мережі Інтернет) (перелік Інтернет-ресурсів наведено нижче), а також комп'ютерних програм перекладацької пам'яті. Загальний обсяг перекладу складає **25 сторінок** із розрахунку, що одна сторінка дорівнює **1800 знакам з пробілами**. **Наприкінці кожного тижня** проходження перекладацької практики в дистанційному режимі студент подає керівнику практики **5 сторінок** виконаного перекладу, використовуючи відповідні Інтернет-платформи та ІТ-технології, включаючи, але не обмежуючись електронною поштою, соціальними мережами, Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams, Google Disc. Кожний студент працює з відповідним типом тексту відповідної галузі (науково-технічний, юридичний, економічний, суспільно-політичний, медійний, медичний дискурси тощо);

2) *усний переклад* з англійської на українську **5-хвилинного** фрагмента усного художнього або нехудожнього дискурсу (офіційно-ділового, юридичного, науково-технічного, економічного, суспільно-політичного, медійного тощо), що фіксується студентом за допомогою відео- та/або аудіозапису і надсилається керівникові практики за допомогою відповідних ІТ-технологій. Тематика усного перекладу має відповідати тематиці та дискурсу відповідного письмового перекладу. Це можуть бути фрагменти кінофільмів (художній дискурс та/або юридичний, економічний, що відповідає тематиці фільму), ток-шоу, бізнес-новини, бізнес-зустрічі, промови, радіоповідомлення, подкасти тощо;

3) *складання словника спеціалізованих термінів* або виразів/словосполучень обсягом 100-150 лексичних одиниць, взятих з тексту-оригіналу згідно тематики роботи, з їх перекладом українською та/або англійською мовами відповідно;

4) *підготовка мультимедійної презентації* як результат науково-дослідницького компоненту перекладацької практики, включаючи, але не обмежуючись *PowerPoint* презентацією із запропонованої у програмі перекладознавчої тематики, що має містити щонайменше 10 слайдів (див. пункт **Орієнтовні теми науково-дослідних завдань для підготовки мультимедійних презентацій**).

За результатами проходження перекладацької практики з іноземної мови у дистанційному режимі студент-практикант повинен подати керівнику практики після завершення практики в електронному вигляді із застосуванням відповідних ІТ-технологій такі документи:

1) *переклад* спеціалізованого тексту / спеціалізованих текстів за відповідною тематикою з англійської мови на українську обсягом не менше 25 сторінок;

2) *відео- та/або аудіозапис усного перекладу* 5-хвилинного фрагмента художнього або нехудожнього дискурсу;

3) *словник* спеціалізованих термінів (100-150 виразів/лексичних одиниць);

4) *мультимедійну презентацію* із запропонованої перекладознавчої тематики;

5) *звіт* про проходження перекладацької практики (у довільній формі). Звіт повинен містити дані про виконані під час практики види діяльності із зазначенням обсягу, тематики перекладеного матеріалу, складений словник спеціалізованих термінів, а також про підготовлену мультимедійну презентацію. Студент-практикант подає звіт керівнику практики в електронному вигляді із застосуванням відповідних ІТ-технологій. Керівник практики готує висновок щодо проходження практики студентом-практикантом та виставляє відповідну оцінку (див. Додаток 1).

Звітні матеріали за результатами кожної перекладацької практики з іноземної мови зберігаються в електронному вигляді на відповідних кафедрах протягом наступного навчального року.

Згідно з Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (Ухвала вченої ради КНЛУ від 02 жовтня 2019 р.) навчальні завдання, визначені програмою перекладацької практики з іноземної мови, звітні документи з перекладацької практики мають бути виконані самостійно; необхідно надавати посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної перекладацької (наукової, творчої) діяльності, використані методи досліджень і джерела інформації.

У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час проходження перекладацької практики з іноземної мови і підсумкового контролю з перекладацької практики науково-педагогічний працівник – керівник практики припиняє проходження здобувачем освіти контролю, йому / їй повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності. Науково-педагогічний працівник згідно зі встановленими цією програмою критеріями оцінювання виставляє студентові,

який порушив академічну доброчесність, 0 (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку «незадовільно» в національній системі за проходження перекладацької практики з іноземної мови.

Критерії оцінювання студентів:

Результати досягнень студентів під час перекладацької практики з іноземної мови визначаються оцінками: «**відмінно**», «**добре**», «**задовільно**», «**незадовільно**» за національною шкалою оцінювання та відповідною кількістю балів за шкалою ЄКТС.

Сума балів за всі види діяльності під час практики	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	Добре
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	Задовільно
1 – 59	F	Незадовільно

Бали за виконані види діяльності розподіляються таким чином:

№	Вид діяльності	Бали
1.	Письмовий переклад спеціалізованого тексту / спеціалізованих текстів з англійської на українську.	50
2.	Усний переклад фрагмента художнього або нехудожнього дискурсу із відповідної тематики.	20
3.	Укладання словника спеціалізованих термінів.	15

4.	Підготовка мультимедійної презентації із запропонованої перекладознавчої тематики.	15
	Усього:	100

Критерії оцінювання якості виконання письмового перекладу

Переклад спеціальної літератури оцінюється згідно з основними вимогами до виконання письмового перекладу. Основні критерії оцінки якості виконання письмових перекладів є такими:

1) адекватність передачі фактичної інформації – перевіряється, чи правильно перекладач зрозумів зміст вихідного тексту і наскільки коректно цей зміст викладено у похідному тексті; крім того, важливою є відсутність помилок у передачі немовної інформації (цифри, графіки тощо); наявність всього фактичного матеріалу (чи не було пропусків і скорочень);

2) дотримання перекладачем відповідного стилю – у тексті перекладу стильові особливості та загальний тон викладення матеріалу повинен відповідати особливостям цього стилю у тексті перекладу, тобто, чи враховував студент під час виконання перекладу відмінності науково-технічного, публіцистичного та інших стилів у мовах оригіналу і перекладу;

3) лексична та граматична правильність тексту перекладу – враховуються лексичні та граматичні помилки, зроблені у тексті перекладу.

Критерії оцінювання якості виконання усного перекладу

Усний двосторонній переклад оцінюється відповідно до набутого перекладацького досвіду практиканта, який зведений до автоматизованої діяльності, відтворюючи зміст, форму, стилістичні та прагматичні особливості оригіналу. Практикант повинен:

1. вживати типові для відповідного дискурсу та типу повідомлення звороти, кліше, формули і моделі побудови усних повідомлень;
2. вести двосторонній переклад бесіди, що здійснюється у нормальному темпі (200-300 знаків за хвилину) при тривалості окремих висловлювань 1-1,5 хв.;
3. дотримуватись систематики часу та мовленнєвого регістру;
4. уникати незграбностей «вільного»;
5. максимально відтворювати прагматичний, естетичний і стилістичний аспекти вихідного тексту;
6. уміти уникати й долати складні для перекладу нерелевантні елементи оригіналу;
7. відтворювати риси відповідного дискурсу під час перекладу.

Критерії оцінювання мультимедійної презентації із перекладознавчої тематики

Мультимедійна презентація науково-дослідної роботи практиканта оцінюється згідно з основними вимогами до виконання наукового дослідження. Основні критерії оцінки якості виконання науково-дослідної роботи є такими:

1. тематика наукової роботи має відповідати напряму здійсненого письмового й усного перекладів;
2. мультимедійна презентація має містити систематизовані відомості про дослідження:
 - чіткість;
 - логічна послідовність викладу матеріалу;
 - переконливість аргументації;
 - чіткість формулювань, що виключає можливість неоднозначного тлумачення;
 - конкретність викладу результатів роботи;
 - обґрунтованість рекомендацій і пропозицій;

3. Наукова робота має містити власні дані спостережень та результатів пошукової роботи, методика обробки даних, їх аналіз та узагальнення, посилання на відповідні наукові джерела, відобразити власну думку дослідника.

Критерії оцінювання словника спеціалізованих термінів

До основних критеріїв оцінювання словника термінів належать:

1. відповідність тематиці першотвору;

2. професійно-термінологічна компетентність практиканта, яка полягає у виборі складної та оновленої термінології, що вимагає творчого і нестандартного підходу до її тлумачення та перекладу;

3. застосування ситуативного моделювання з метою свідомого оволодіння та практичного застосування спеціалізованих термінів; використання інформаційно-комп'ютерних технологій для оптимізації оволодіння студентами нових понять.

Рекомендована література.

Основна:

1. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика: учебное пособие. СПб.: Союз, 2001. 238 с.

2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури [англ./укр.]: навчальний посібник для ВНЗ. Вінниця: Нова Книга, 2004. 576 с.

3. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову: навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.

4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.

Додаткова:

5. Засєкіна Л.В. Когнітивна модель перекладацького процесу. Філологічні студії. 2002. № 2. С. 70–76.
6. Некряч Т.Є., Чала Ю.П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів: навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 200 с.
7. Комиссаров В.Н. Современное. М.: Издательство „ЭТС”, 2002. 424 с.
8. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. М.: Высш. шк., 1990. 253 с.
9. Олікова М.О. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Луцьк: Вежа, 2000. 170 с.
10. Основи перекладу: курс лекцій з теорії та практики перекладу для ф-тів та ін-тів міжнародних відносин. 2-е вид., виправ. та доповн. К.: Ніка-Центр, 2005. 277 с.
11. Чужакин П., Палажченко П. Мир перевода или вечный поиск взаимопонимания. М.: Валент, 1999. 192 с.
12. Шупта О.В. Формування позитивної самооцінки у студентів-перекладачів як важливий чинник професійної підготовки. Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук: зб. наук. пр. Хмельницький: ХНУ, 2007. С. 60–62.
13. Hymes D. The concept of communicative competence revisited. Thirty years of linguistic evolution (Edited by Martin Putz). Amsterdam, 1992. P. 31–59.
14. Hymes D. Models of the Interaction of Language and Social Life: Toward a Descriptive Theory. Intercultural Discourse and Communication: the essential readings (Edited by Scott F. Kiesling, Christiana Bratt Paulston). Oxford: Blackwell Publishing, 2005. P. 4–17.
15. Koller W. The Concept of Equivalence and the Object of Translation Studies. International Journal of Translation Studies. 1995. Volume 7, Issue 2. P. 191–222.

Довідкові джерела:

1. Кочерган М.П. Словник російсько-українських міжмовних омонімів («фальшиві друзі перекладача»). Київ: Академія, 1997. 400 с.
2. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL: www.sum.in.ua
3. Українські словники та довідники. URL: slovopedia.org.ua
4. Cambridge Online Dictionary. URL: <http://dictionary.cambridge.org/>
5. Merriam-Webster. Encyclopedia Britannica Company. URL: <http://merriam-webster.com/>
6. Oxford Online Dictionary. URL: <http://www.oxforddictionaries.com/>
7. Routledge Encyclopedia of Translation Studies / ed. by Mona Baker. London and New York: Routledge, 2001. 654 p.
8. Terminology Coordination. URL: <http://termcoord.eu/>.

Інтернет-джерела:

1. Approaches to Translation Studies. URL: <https://brill.com/view/serial/ATTS>
2. META (Canada): URL: <https://www.erudit.org/fr/revues/meta/2012-v57-n1-meta0312/>
3. Target | International Journal of Translation Studies. URL: <https://benjamins.com/catalog/target>
4. Translation and Interpreting Studies. URL: <https://benjamins.com/catalog/tis>
5. Translation Review. URL: <https://www.tandfonline.com/toc/utrv20/104/1?nav=tocList>
6. Translation Studies. URL: <https://www.tandfonline.com/toc/rtrs20/current>.

**Орієнтовні теми науково-дослідницьких завдань для підготовки
мультимедійних презентацій**

1. Відтворення науково-технічної термінології у перекладі.
2. Відтворення медичної термінології у перекладі.
3. Відтворення сільськогосподарської термінології у перекладі.
4. Відтворення юридичної термінології у перекладі.
5. Відтворення військової термінології у перекладі.
6. Відтворення економічної термінології у перекладі.
7. Відтворення суспільно-політичної термінології у перекладі.
8. Відтворення стилістично маркованої лексики у перекладі художніх творів.

